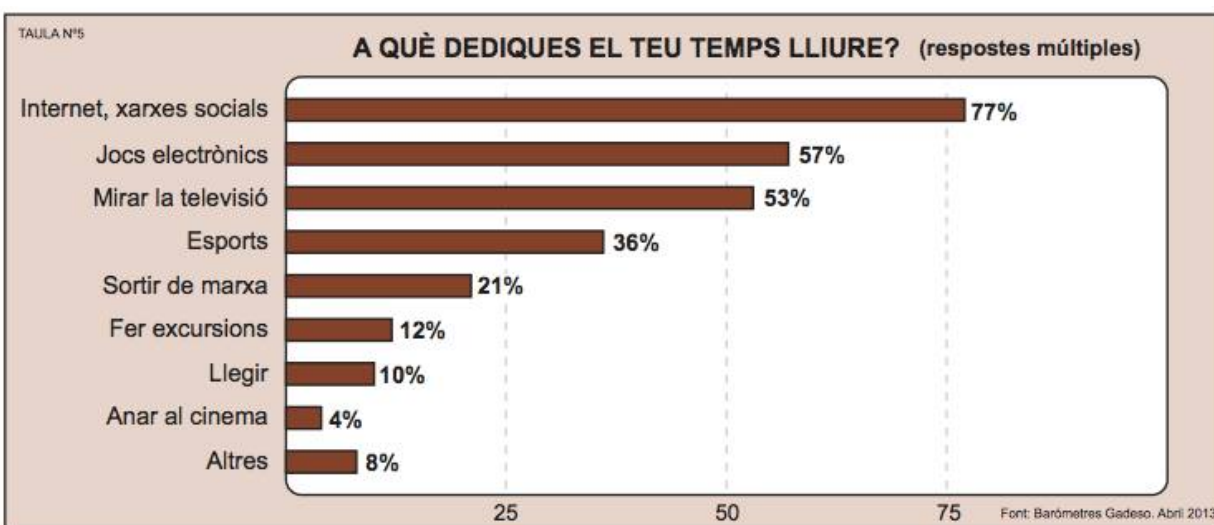

Lideratge i cohesió social. Una cadena que no s'ha de rompre.

He tingut la sort de créixer a un poble, Ferreries, on l'educació no estava només en mans de l'escola. Els anys 70 comptàvem amb una xarxa associativa que per molts dels que hi vam participar va ser una escola de vida que ens va marcar més que l'escola formal. Moltes vegades m'he demanat per què. Per l'edat que teníem? segurament, però no només per l'edat. Per les conferències i activitats que es feien? Tampoc. No hi havia un ambient d'activisme, ni molt menys de grans paraules, lleis o sermons, però hi havia discussions apassionades (*som un club polític o catòlic? aquí feim política?*). El Club d'Esplai Parroquial de Ferreries, igual que moltes altres associacions polítiques, socials o lúdiques de Menorca van ser formatius perquè no s'educava amb paraules sinó amb fets, perquè els monitors donaven el seu temps sense pensar que donaven el seu temps i perquè ho feien per ganes i com tots sabem, les ganes, que avui en dia s'anomenen motivació, eduquen més que les paraules.

Era un ambient que només es pot trobar, llavors i sempre, entre la gent senzilla (la que no té interessos), i que va venir afavorit tal vegada pel moment social en que encara la mentalitat neo-con no havia envaït el nostre poble amb el frenesí per fer carrera, tenir una posició social i anar a la teva. Una visió neocon que defensa avui més que mai que l'educació en valors s'ha de deixar en mans de les famílies, del món privat. No és cert. Avui els joves passen la major part del temps lliure a internet, als bars o al carrer (veure gràfic). És una irresponsabilitat deixar només en mans de les famílies un factor tan important per a la cohesió social. No és possible formar-se en participació ciutadana i lideratge social només dins la família.

Però es pot reproduir avui la mateixa situació dels anys 70? Enmig de la pressió de la crisi, d'un món global i de la força d'internet com a nou agent educador, és possible avui crear i fer créixer el capital humà dels nostres pobles?

No és cert que avui el territori local ha perdut força en favor del territori global? No és cert que un

jove de Ferreries té més coses en comú amb un jove japonès (música, videojocs, còmics, llibres, gustos...) que amb els seus avis?. Com fer que un jove menorquí es comprometi a millorar el seu poble per pures ganes, quan molts d'ells viuen a internet?

A les passades Jornades de MenorcaEdu21 vaig assistir al taller de reflexió del Tercer Sector format per una quarantena de mestres, monitors de temps lliure, estudiants i pares i coordinat per Anselm Barber i Borja Pellejero. Es va fer un diagnòstic de l'estat de les associacions del que destacaria dues idees:

1. Costa trobar relleu jove que vulgui assumir posicions de lideratge a les associacions tradicionals, amb una organització més vertical.
2. En canvi estan sorgint noves associacions amb una estructura més horitzontal, i amb presència a internet, com Menorca a Debat, la Plataforma pels Afectats per l'Hipoteca, la Cooperativa de Músics, els Menorquins en Perill d'Extinció, l'Assemblea de Docents, la Plataforma en Defensa de l'Educació Pública i MenorcaEdu21.

És un problema de lideratge?. Pensa que sí, si entenem per lideratge la capacitat per:

- a) Comprendre els problemes que viu un poble i veure'ls com una oportunitat. Tenim avui a Menorca una visió col·lectiva d'on volem ser d'aquí 10 anys? (com van dir els grups del sector productiu a MenorcaEdu21). Sense visió no hi ha lideratge.
- b) Generar i contagiar aquesta visió compartida, un conjunt de maneres de fer que ja duen la llavor del futur. Un lideratge entès com la capacitat de crear nous lideratges, no com comandar o destacar pel propi carisma, sinó com la capacitat de crear un ambient en el que tots hi tenen un paper, en allò que Ken Robinson denomina l'ecologia de les intel·ligències. A la societat global, el canvi provindrà de l'acció de petits grups cohesionats internament i oberts al món de les xarxes.
- c) No tenir por d'assumir responsabilitats, sabent que responsabilitat vol dir feina.

Una societat que no educa en el lideratge és una societat sense visió de futur i sense capacitat solidària. Ferreries té fama de ser un poble solidari però és un atribut que no ha caigut del cel i que es pot perdre en qualsevol moment. Als anys 70 però hi havia un secret que els joves ens deien fluixet: "La cadena de la que formes part la van començar persones que han fet molt pel poble. No s'ha de rompre".

Guida Al·lès.

DNI 41734761L